

Իսկ ո՞վ է Լիսկայի տաւուման փաստաբանը

Բնավորությամբ ու փորձառությամբ վաղող արդեն խիս կասկածամիտ դարձած հայաստանցին երեկ նոր առիթ սասավ արդարացնելու իր կասկածամտությունը: Այդ առիթը այս անգամ սկզբ հանրադեեւության գլխավոր գինդատախազ Գետրդ Կոստանյանը՝ նեւով, որ Սյունիի դեռևս մարզեա Սուրեն Խաչատրյանը (Լիսկա մական-վանյալ), ըստ Անգարահանող սարդի սյալների, ներկա չի եղել իր առանձնատան առջեւ շաբաթ օրը տեղի ունեցած արյունակի միջարեդին, որին զի գնաց իր նախկին մրցակից Ավետիք Բուլղարյանը, մինչ նրա եղբայրը՝ զննայեց Արաւա Բուլղարյանը, ծանրորեն վիրավորվեց եւ այճ գտնվում է հիվանդանոցում թիւկների անմիջական հսկողության տակ: «Սուրեն Խաչատրյանը չի եղել դեմքի Վայրում և իրածությանը չի մասնակցել», երեկ լորդ ու հսակ հայարաւեց զննատախազը՝ փաստությունը իր վրա Վերցնելով սովորապահ այստաքանակին վիճակված դաշտանական ալիքին: Ուզեն կամ ոչ՝ այդ հայտարարությունը կարող է ընդունվել որդես մարզդեցին հետագա մեղադրաններից ու մեղսակցությունից աղահնվագելու փորձ: Ավետիք, գինդատախազը նոյնինկ ընդգծեց, որ Բուլղարյան եղբայրներն իշեն են հարձակվել Սուրեն Խաչատրյանի առանձնատան վրա, եւ հետագա մնալությունը կուտազի վիրավոր գնդադեմի (կարելի է հետեւցնել՝ նաև նրա հանգույցալ եղեղը) մեղսակցության ասիհման:

Սեր Կասկածամությունը քաջա-
լերելուն է նոյանում նաեւ այն
հանգամանեց, որ հարգարժան զին-
դատախազն իր այդ հայտարար-
թյունը կատարեց արագ, լրավաճի-
ջոցների մեջ մասի համար ան-
կա կազմակերպված մաճլո ասո-
լիսում, միայն ընտրյալ հեռուս-
տարձնկերությունների մասնակցու-
թյամբ, որոնք սովորաբար հայտնի
են իրենց հեզությամբ եւ խիս կա-
զադահությամբ... Ըստ Երևույթին
«ավելորդ» հարցերն ու հարցախ-
րություններ, որոնք ավելի բան բնա-
կան են նման դայմաններում,
կանխավ անհանգուստացնում էին
դրս Գ. Կոստանյաններ: Այնինչ այդ
հարցերն այժմ ամենուրեք են՝ հա-
մացանցից մինչեւ հասարակ քա-
ղաքացիների բնակչարաններ եւ ան-
օամ մեծասահման օրասեմեսներ:

Բնագլ չեմ ցանկանում անմեղոլորյան կանխավարկած կասկածի տակ առնել նոյնին Սուրեկ Խաչարյանի դարագայում, որի Վեցին 20 տարվա կենսագրությունը հիկադես հարուստ է ամեն ժամանակի բռնաւարքներով ու խմբություններով՝ ոմքահարումից մինչեւ Կրակոցներ, հարստահարումից մինչեւ ծեծ ու ջարդ: Եվ ի զոր չէր թվում, որ դեռ մի բանի ամիս առաջ մեր թերթը տպագրում էր անանուն գորիստ-ցիների նամակ-աղաքանքը հանրադեսության նախագահին՝ ի սր Ասծոն, Սուրեկ Խաչարյանին հեռացնել մարզեածի դաշտունից:

**ԱԵՐԾ ՍԱՐԳԱՅԱՆ. «3-4 տարուց
առաջացանում դատկերը լիովին
փոխվելու է, եւ Հայաստանը դեմք է
դատարան լինի դրան»**

յում կարիլային ռողման համակարգեր արտադրել, սկսել իրենց հետեւից ամրողական ոլորտներ առաջ տանող նախազօծեր արագ եւ էժան զերմաններ հավաքելու հաճար, օրինաև՝ անհրաժեշտ սարգավորումների արտադրությունից մինչեւ, ասենք, արելային նարտկոցների հավաքում»: Նախազան ասել է, որ 3-4 տարուց տարածաշրջանում դասկերը լիովին փոխվելու է, եւ Յայտնանը դեմք է դատապահի դրան:

Stu Łq 2

Հակահրանս- կան նոր դասմամիջոց- ներ

ԱԱՆ Վարչակազմը հաստատել է իրանի դեմ ուղղված դաժանիցների հերթական փաթեթը: Սպառակն է իրանցիներին սփեռել հրաժարվել միջուկային ճշակումներից:

Դաժանիցների նոր փաթեթը ուժի մեջ կմտնի հուլիսի 1-ին: Նախագահ Օբամայի ստորագրած իրանակազիրը դատիժներ է նախատեսում հաշվարկների մեջ իրանական ռիալ օգտագործող ֆինանսական կառույցների ուժի:

Դա նույնական է բանկերին սփառել հրաժարվել ռիալյային պահողներից: Ի դեռ, ռիալը առաջին անգամ է դառնում դաշտամիջոցների թիրախ:

Նախազարհական հրամանագիրը դատի մասին է սահմանում ներևույթի մասին պահանջման արդյունաբերության դեմ: Ընկերություններին եւ մասնավոր անձանց արգելվում է համագործակցել իրավական ավտոմոբիլաշխնական ֆիրմաների հետ:

Ավելի վաղ համանան դաս-
ժամիցոցներ էին ձեռնարկվել ի-
րանի վառելիքակենթգետիկ ջուրի,
նավաշինական ընկերությունների
եւ նավագնացությունների դեմ,
իիցեցնում է ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ գործա-
կալությունը:

Հրամանաւորն աղափինվում է.
Մարզպետին որդին իր մեղքը
չի ընդունել

ԼՂԴ զորամասերից մեկի հրամանատար գնդապետ Արտակ Բուլգարյանի վիճակը կայուն ծանր է: Նրա աղաքահնումն ընթանում է դինամիկ, եւ մի քանի օրից նա կկարողանա վերակենդանացման բաժանումինից տեղափոխվել ընդիանում:

բաժանմունք: Դպրատիացումը Երեւանի կենտրոնական կյանիկական զինվորական հոսդիթալի տնօրեն Արամ Ասատրյանին է: Բժիշկները կարողացել են վերականգնել կրակոցից վնասված հրամանատարի լարդը եւ այժմ ողջ ուշարդությունը կենտրոնացված է՝ խուսափելու հետապիրահատական բարդություններից: Այս առումով բժիշկները հաճողված են, որ սղան կկարողանա ուստ աղադին-վել եւ մի բանի ամիս անց վերադառնալ զինվորական ծառայության:

Թեղեք թժիւկները թույլ են տալիս, որ Բուդայանը սփյուշ ընտանիքի անդամների ու հարազաների հետ, սակայն առողջական վիճակը դեռ բարվո՞ւ չէ, որ նա ցուցմունք տա իրավադական մարմիններին: Զորամասի իրամանաւարը դեռ չգիտի, որ եղբայրը՝ Ավետիք Բուդայանը, մահացել է: Բժիշկները մատավախություն ունեն, որ հոգեբանական ցնցումից նրա վիճակը կարպի, եւ ստասում են, որ Վիճակը կայունանալու:

«Ազգ»-ն արդեն տեղեկացրել է, որ Գորիսի Դավիթ-Բեկ 1 հասցեում գտնվող, Սյունիքի մարզմետ Սուրեն Խաչատրյանին դատկանող առանձնատան դիմաց տեղի էր ունեցել վիճաբանություն: Կրակոցներից Գորիսի խաղաքամետի նախկին թեկնածու Ավետիք Բուլաղյանը սեղում մահացել է, իսկ նրա եղբայրը՝ գնդապետ Արտակ Բուղայանը, հրազենային վճասվածներով տեղափոխվել էր ՊՆ գիննուրական հոսպիտալ: Խուզակության ժամանակ Սուրեն Խաչատրյանին դատկանող բնակարանից հսկայական խճակության գենք է առօրավավել: Տեղի ունեցածի առնչությամբ կալանավորվել եւ «Նուրարաւեն» բենակաշտրողական հիմնարկ են սեղափոխվել գործով կասկածյալներ Զարգանդ Նիկողոսյանն ու Տիգրան Խաչատրյանը:

რამ სოაჯანსტერიანი:

ՊԵՏՖՈՐՏՈՒՂԱՐ ԴԱՐՁԱԾ ՔԵՐՐԻՒ ՀԻ ՄՈՒԱԳԵԼ ՍԱՍԱՀՆԻՍԵՐՍԻ ԽԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԵՐԻՒ

Հայաստանի արզութնախարար վաշինգտոնյան
հանդիպումներն ավարտեց ու այսօր կլինի արդեն
Վիեննայում

Պետքարուղարության կայթ
տեղեկացնում է, որ Նալբան-
դյանի հետ հանդիպումից ա-
ռաջ Թերրին հատկապես շեշտե-
է, որ ուրախ է ողջունել Նալ-
բանդյանին նաև այն մոտեց-
մամբ, որ Մասաչուսեթս նա-
հանգը հայտնի է մեծաքիլ հայ-
կական համայնքով, որի նա-
հանգամետն էր ժամանակին
հենց Թերրին: «Ես բազմաթիւ
ընկերներ ունեմ հայ համայն-
քում, եւ աշխաներ շարունակ ին-
հայ ընկերների հետ աշխատե-

Հավերժական ոչինչ չկա
աշխարհում,
Ամենայն ինչ անցողիկ է...
Բարի անունն է մնում:

Մասնիկ

Դա 1973 թվականին էր: Ես նոր էի Երևան Տեղակիցների Կամչակյալից, որտեղ տար տար աշխատել էի որմես բժիշկ: Այն ժամանակ Երևանում քերին էի ձանաչում, թերեւ միայն մի բանի բժիշկների, որոնց թվում եր Հայաստանի առողջապահության նախարար Զաքարիա Նարիմանովը: Անսղաւ սելինորեն հիվանդացավ աներս՝ Արգախի Շահումյանի շրջանի հայսնի հրավարան Երվանդ Մարտիրյանը (աշխ հետ կալված իսկողի ուներ), եւ այսուհետև զուգադի-

դարձամբ չենի բաժանվել: Նրանք առաջարկում են ծանրաբեռնական առաջին հայ օրերից, առանց որությունները տեսափշի, մենք անցան «ղու»-ի: Դավանաբար դա կատարվեց հեռախոսային հաճախակի գրուցների դաշտառով: Որպես կանոն, առիթ էին ծառայում ին հրամարակումները, առանձնաբեր «Լիեռատուրայա» զարգես» թիրում: Եվ սակայն հոգումն խոր հետի բողոքին հենց մեր հանդիդումները: Քանզի հենց այդ ժամանակ ես նրա մեջ բացահայտվեց ճշնարիս նշակալականի եւ հայրենասերի զարմանալի գծերը: Դեռևս առաջին հանդիդումն ժամանակ նա կրկնեց խողանացի հայսնի Վիլարոոյծ խոս դեմ Լատանենի խոսելը, որն ես մեջքերել է թիրուի հոգվածում: «Միայն թօ-

թյունների ժրոնիկական վարակիչ տարածման ճակատագրական եւ զանգվածային բնույթի նախնի է (հաւկաղես Սեւանի ավազանում) եւ ակնաբյուրեղիկ կապատավորում դդուրման նախն, որը չքուժվելով, հանգեցնում էր կուռության: Մրան էր ուղղված այս ժամանակներում հայեթնական եւ նախնավորապես ազգային ակնաբյության նարտավարությունը, որի ակնոնմներում կանգնած էին Դայլ Քաթանյանը, Բարիկես Սելիֆ-Մուսայանը, Սերգել Մալայանը եւ ուրիշներ: Դայաստան տարբեր բուժական հաստառություններում գործում էին ակնաբուժական բաժանմոնմներ, բայց ազգային առողջապահության նախրատես էր նաև գործում ակնաբյության:

Ժական համայիր կենտրոն կառուցելու համար դեսք էր նոր ժեմունությունը: Եվ 1972 թվականին սկսվեց աղաքած Կենտրոնի ժիշտարարությունը՝ Դանրաբետական հիվանդանոցից ոչ շատ հեռու: Զի կարելի չնետել գուցեց ամենագլխավորը, ես կասեի՝ ամենահուզիչը: Դա այն է, որ Կենտրոնը կառուցվում էր Կույրերի միավորման վաստակած միջոցներով:

...Ժիշտարարությունը երկար ու ծանր ընթացք ունեցավ: Հիվանդությունը խլում էր Մալայանի ուժերը: Այն ժամանակ ԽՍՀՄ-ում նոր-նոր էին սկսել սրտերակային կորոնար շունչավորում իրականացնել եւ, ցավով, ոչ միշտ հաջողությամբ: Եվ այսուամենայնիվ Դայաստանի գլխավոր ակնարույժին մարդական Սոսկվա: Բայց ար-

դեն ուշ էր: Իր մասված միուկարդով նա հաստա կմնար վիրահասկան սեղանի վրա: Դա 1978 թվականի սկզբին էր: Եվ բոլորից թափուն լեզվի տակ դնելով նիշտովիշտինի փոքրիկ, սպիտակ դեղահաքիկը, նա շարունակում էր վիրահատել, դասախոսել ուսանողներին, ամեն օր այցելել Կենտրոնի կառուցվող ժենի, որտեղ այդ ժամանակ արդեն ներկարարական աշխատանքներ էին ընթարվում:

1978 թվականի հունիսի 7-ին Սալյանը առաջին վիրահատությունը կատարեց նոր ժենուլմ: Դա կատարակէ եր: Յիշանդր Վերսացավ աչերի լուսը: Յայսնի չէ, թէ այդ դահին ով էր առավել եղանիկ, հիվանդը, թէ բժիշկը: Եւսն բուժույթից մեկը դատմելու եր, որ հիվանդը ընորհակալություն հայսնեց Սերգեյ Կարենովիչին, որը լայն ժողաց, վարդու անձնաւելի լեզվի տակ որեց Օհրորդիցերինի հարք եւ մեղմ արտաքերեց: «Դրա համար դեմք է սրիս ընորհակալություն հայսնել»: Բայց ողջ զալեւուականությունն այն էր, որ դրա հետ մեկտեղ վարեց օտանալն ու սևսեղ ծննդ:

վաճառքում և սպազմ ընտանիքում:
...Ականավոր թժԸՆԿ եւ գիտնականի,
իր հազարավոր ժամանակակիցների աշխերին լույս դարձեած
աշխատանի գիտակոր (բազմաճյա) ակնարույժի սիրտը կանգ առավ 1978 թվականի հուլիսի
31-ին:

...Այդ մարդն իսկական դրուցակակիր էր: Զայլում էր առօտելից, հաղթահարելով դժբախտություններն ու դժվարությունները, որմեսզի մինչեւ սրշ Վեցին զարկը լուս տանի մարդկանց: Եվ ի մեծ երջանկություն, նրա դրուց չընկավ գետնին: Կոր ձեռքերից այն անցավ Մալյայանին: Ալեսանդր Սերգեյի Մալյայանին, բժշկական գիտությունների դոկտորին, դրոֆեսորին, ակնաբուժության աճինոնի վարիչին եւ Հայաստանի գլխավոր ակնաբույժին, Ճիշտ ինչպիսին նրա

Սերգեյի մահից բան տարի
անց Տեղի ունեցավ այն, ինչը
տրամաբանութեն եւ բարոյական
տեսանկյունից դեմք է որ Տեղի ու-
նենար: Արդեն աշխարհում հայ-
նի Դայլական ակնարուժական
կենտրոնը կառավարության որոշ-
մանը ստացավ իր հիմնադրի ա-
նումը: Ծույզը կիմնիկայի սրա-
հում ճեծ հանդիսավորությանը
Տեղադրվեց Սերգեյ Վարդանի
Մալյայանի կիսանդրին: Եվ երբ
նրա որդին՝ Ալեքսանդր Մալյա-
նը, Վերցրեց ծածկոցը, ես ուսա-
դիր նայեցի իմ ընկերոջ բրնձել
բարի դեմքին եւ մտածեցի, որ Օա
նտ դրեց անմահություն:

Նախարարության անմասնություն

ուեց, որ այդ օրը համովածելու կի
նախարարի հետ: Դե, եւ օգսվելով
առիթից, խնդրեցի նրան ի համա-
նուրացնել որուն ակնարույժի հետ:
Մեկ ժամ անց աներեց հետ այց-
եցին այդ բժշկին:

Փորիք, եթե չասենք՝ Անդիկ
աշխատասենյակում, գրերի, թո-
թաղանակների, թղթերի կույտ-
րով բեռնված սեղանի մուս, սրի-
տակ խալաքը հազին օստած էր
աշխատասենյակի մեջ: Դատելով
ըստ ամենայնի, ինչ-որ գրելիք էր ա-
վարտուն: Յանձնայն դեպո ցո-
ցաղրաբար դրեց վեցակետը, բա-
վական արագ ոտքի ելակ եւ ժո-
տակով եկավ մեզ ընդառաջ: Զի՞
հասցեկ Անդրեյանալ, երբ նա
ըստաղով, առանց կանճ առնելու
սկսեց խոսել: Պարզվեց, դեռ ա-
ռավույնան «Լիտրատուրնայա զա-
գետ» թերում կարդացել էր ին
«Հիմունքաշ Երդումը» Վերնագ-
րով հողվածը, եւ համկարծ հենց
այդ ժամանակ նրան զանգել էր
ինքը՝ նախարարը, տալով ին անու-
նը: Վեցամետ նա ավարտեց իր
երկարաւուն խոսքը եւ բարձր հա-
վելեց: «Այստեղ ուղղակի Ասօն
մասն է խառը»: Դա թժկական
գիտությունների դրկունք, դրոֆեսուն
Սերգեյ Կարդանի Մալյայան էր:

Բարեխամսաբար ամենոց առանձնադրես ոչինչ չէր սղանում, բայց փոխարենը, ինչոքես ինքը՝ դրոֆեսորն ասաց, այդ «Ասծոն մատը» սկիզբ դրեց մի հրաշալի բարեկամության, որը սրաքուչ կերպով ամրապնդեց նաև այն դաշտառով, որ եռայրակիցներ էին անտառելի մի վեցի մեջ: Երկուսին էլ, 1937 թվականի օգոստոսի համարյա նոյն օրը, սահմանաթիմը գրկել էր հորից: Նրա հետ դա կատարվել էր Թթիլիսիում: Սերգեյը, նրա ոույր Վարդառան եւ նայր՝ Արևայակը փրկվել էին միայն իր հորեղբար՝ Արտաքսի ընորհիկ: Արտաքսի անունը թթուում էր Վրաստանով մեկ: Դայսնի ակնաբոց էր: Դենց այդ հանգամանքն էլ Սերգեյին եւ Վարդառային բերեց դեղի բժեկություն, ակնաբուծություն: Երկար եւ դրամատիկական դաշտություն է: Երկու բառով կամեմ միայն, որ բժիշկ դաշնամուկ, Սերգեյը հրաժարվեց գայթակիշ հիմարաց լորությունից: Ըստու Շիրակացի նախական ակադեմիական համայնքի նախատեմին (ինչ արագ է թռչում ժամանակը) եւ սկսեցի փորիկի գրառումները: Դրանի ինձ կօգնեն թարմացնելու անցյալի հիշողությունները:

...Հավանաբար կարեի է անռարկելիութեն ընդունել ժողովրդական այն խոսքը, թե «Մարդի աղբում է այնքան, որին իհում են նրան»: Մրա մեջ որոշակիութեն կենսական միտիքարիչ տրամաբանություն է առկա: Դիում են, որ դես կամնն, հարազանեն ու մերձակութերը, ընկերն ու զորքընկերները: Դիում են, բանի դեռ իրեն են աղբում: Բայց իմ ընկեր Սերգեյ Վարդառի Մալայանի առումով հիշողության հարցը թիզ այլ կերմ է որված: Այս, նա վաղ հերացագվ: Ընդհանուր հիսունինինք ատելան է: Դիում են, ճահից մեկ տարի առաջ զանգեց, ընորհակորեց նոր՝ 1977 թվականը: Ես հասպեցի նկատել, որ եւմելով տարիքային աւրերությունից, ես դեմք է առաջին ընորհակորեց իրեն: Սերգեյ

Նակ էր, եր «Լիտրատուրնայա» գաղեա»-ում (Եւ ոչ միայն) եւ դարբեարքա խնդրաւս հոդվածներ էի գրու ծխելու մասին։ Նա նոյնիսկ չափից ավելի լավ էր գիտակցում նիկոնինի ողջ հրեավոր գանձավորությունը, ճանավանդ այն ճարդու համար, որը սրամկանի ինֆարկտ է կրել, վերապետ եւ որդես հետևանի սառաղում է ստենօզու (անորոներ սեղմում)։ Եվ ահա, խնդրեմ, առավոտից երեկո արյուն է մուտք գործում նիկոնին, որը հենց անորոներն է սեղմում։ Ես ինձ թույլ չի տա բարի ճարդու եւ տաղանդավոր թշիկ հրեւանանին հասցեագրված խոսքում զբաղվել այսպես կոչված սան-լուսաշատանով, եթե չկանու հիւռողության մեջ խոր անրադարձված մի հանգամանի, որն իմնին տա բարի ճաման է խոսում։ Սեղօքել Վարդանովիչը (հանդիսավորաբես Շեմեն անուն-հայրանունով), մի տեսակ տարագունելով, հանգցրեց զանակը, այն դժուելով բերներեան ի արակե մոդրանանում եւ մեղմաձայն սասաց

- Հետ գործ չէ հարազաներից, մերձակուներից եւ առաջին հերթին սնեցիներից բացընել մոտալու մահկան ոռուակելի զգացնողությունը, եթ ինք էլ հսկա գիտակցում ես, որ կարող ես հեռանալ առանց կատարելու դարսեղ, առանց լրտեղու գերխնդիր:

Ես նրան հարցրեցի իր դարսին
Եւ գերխնջրի մասին, Եւ նա սկսեց
հեռվից: Ինասոն ու Էությունը
հանգում էր նրան, որ դեռևս 1928-
թվականից, նրա նախորդմերի օ-
րոք, ազգային ակնաբուժության
արջեւ արդեն այլ խնդիրներ էին
ծառացել: Բավական է ասել, որ
դրանք իրենց արտացոլումն էին
գՏնում ախտորոշչի, նոյնիսկ հա-
մաճարակային հիվանդանոցներ-
ի, կինհիվաների, դիստանսներ-
ի անվանումներում: Տրախոմա-
տոզային, Գլաուկոմատոզային:
Եւ իրոք, իրուժ այսի հիվանու-

Ա.Հ.

Միջազգային

Սիրիական զորքը հետ է գրավել Քուստիյ քաղաքը 11 սմուռ 280 օսուրելիքացի զրիհային է սպանվել

Արդիական կառավարական զորքը հունիսի 5-ին հայտարաբեր են, որ իրեն վերականգնել են հսկողությունը ռազմավարական կարտու կենսուն քուստիյ քաղաքի նկատմամբ: Երկիր դեմքան հեռուստատեսությունը վկայակոչվում է այդ մասին հաղորդումը և Ռուսիայի գործակությունը:

